

KARL JA IDA EKMAN

COLL. 608

Käsikirjoituskokoelmat

KARL EKMAN

Pianotaiteilija, kapellimestari ja musiikkipedagogi Karl Ludvig Ekman syntyi Turussa 18.12.1869 ja kuoli Helsingissä 4.2.1947. Hän opiskeli Helsingin yliopistossa saksaa ja estetiikkaa. Helsingin musiikkiopistossa Ekman opiskeli *Ferruccio Busonin*, *Martin Wegeliuksen* ja *Richard Faltinin* johdolla 1889-1892, Berliinissä (*H. Barth*) ja Wienissä (*A. Grünfeld*) vuosina 1892-95 sekä myöhemmin Pariisissa ja Roomassa.

Karl Ekman oli vuosien ajan Suomen arvostetuin konserttipianisti ja pedagogina hän oli modernin pianotekniikan ensimmäinen edustaja maassamme. Hän teki lukuisia kiertueita kotimaassa, Pohjoismaissa ja Euroopassa. Kiertueilla hän esiintyi solistina ja vaimonsa, laulajatar *Ida Ekmanin* säestäjänä. Ekman tunnetaan myös kansansävelmien kerääjänä ja sovittajana.

Karl Ekman toimi Helsingin musiikkiopiston pianonsoiton opettajana vuodesta 1895 ja laitoksen johtajana 1907-12. Hän oli Turun Soitannollisen Seuran orkesterin johtaja 1912-20 ja Hufvudstadsbladetin musiikkiarvostelija 1920-30. Ekman toimi myös Helsingin Ruotsalaisen teatterin kapellimestarina ja johti pääkaupungissa sinfoniakonsertteja sekä järjesti kamarimusiikkikonsertteja. Hänelle myönnettiin professorin arvonimi vuonna 1929.

IDA EKMAN

Laulajatar (sopraano) Ida Pauliina Ekman (o.s. Morduch) syntyi Helsingissä 22.4.1875 ja kuoli Helsingissä 14.4.1942. Hän opiskeli Helsingin musiikkiopistossa 1891-92 (*Abraham Ojanperä*), Wienissä 1892-95 (*Pauline Lucca*) ja Pariisissa 1898-99 (*Eugénie Colonne*). Ida Ekman oli kiinnitettyä Nürnbergin kaupunginteatteriin 1896-97, mutta omistautui sen jälkeen yksinlaululle ja saavutti menestystä lied-kirjallisuuden mestariteosten tulkinnoillaan. Lopetettuaan esittävän taiteilijan uransa Ida Ekman keskittyi laulunopetukseen. Vuodesta 1912 lähtien hän järjesti säännöllisesti oppilaskonsertteja, joiden tulot hän luovutti perustamalleen sairaalloisia kotimaisia taiteilijoita tukevalle säätiölle.

Ida Ekman tunnetaan myös Sibeliuksen yksinlaulujen – joista useat on sävelletty hänelle – tulkkina. Hän konsertoi useissa Euroopan maissa miehensä Karl Ekmanin toimiessa säestäjänä.

AINEISTO

Karl ja Ida Ekmanin nuottipainateaineiston lahjoitti kirjastoon espoolainen *Olof Ginström* toukokuussa 1998. Hän kertoi isänsä saaneen aineiston Karl ja Ida Ekmanin pojalta filtri Karl Ekmanilta (s. 1895 Bratislava). Aineisto koostuu useista kymmenistä piano- ja laulusävellysten nuoteista, joihin on tehty merkintöjä. Nuoteissa on myös runsaasti omistuskirjoituksia. Osa nuoteista on kustantajan lähettämiä vapaakappaleita.

Aineisto on järjestetty pääosin siihen järjestykseen, jossa se luovutettiin ts. kansioihin, joihin on koottu esimerkiksi pianosävellyksiä, kamarimusiikkia jne. Karl ja Ida Ekmanin signeeraamat nuotit on järjestetty erikseen. Aineiston laajuus on 15 koteloa (Coll. 608.1-15) ja sen rajavuodet ovat 1879-1934. Karl Ekmanin sovituskäsikirjoituksia on muissa Kansalliskirjaston käsikirjoituskokoelmissa: Musiikki Fazerin arkisto, Suomen armeijan nuotisto, Väinö Hannikaisen arkisto sekä yksittäinen käsikirjoitus ”Minä seisoin korkealla vuorella” (Ms. Mus. 135).

1.6.1999 Marjut Hjelt

Lähteet: Otavan iso musiikkitietosanakirja. Helsinki 1978.
Suuri musiikkitietosanakirja. Helsinki 1991.

Aineisto	Aika	Määrä	Signum
KARL EKMANIN NUOTTIKANSIOT			
<i>Nuottipainatteen on järjestetty kansioden sisällä aakkosiin</i>			
Furuhjelm, Erik			COLL. 608.1
Furuhjelm, Erik, <i>Quintett</i>			
- partituuri			
- painettuja stemmoja, joissa merkintöjä (viol I, II, viola, cello piano)	s.a.	263 s.	
liite: kirje Erik Furuhjelmilta	1940	1	
liite: säilytyskansio			
Kammarmusik (inhemsk)			COLL. 608.2
Carlsson, Sune,			
<i>Vesper, den kyrkliga aftonbönen</i>	1928	19 s.	
liite: tekstit			
<i>Finlandia</i> , pianokappaleita suomalaisilta säveltäjiltä	s.a.	58 s.	
Klemetti, Heikki, <i>Botvesper</i>	1930	21 s.	
liite: tekstit			
Maasalo, Armas, <i>Tema con variazioni</i>	1936	6 s.	
Merikanto, Oskar, <i>Pedaalikoulu</i>	s.a.	95 s.	
omistus: Åt gamla vänne Karl Ekman med kollegial Hälsning, Oskar Merikanto 22/XII 1908			
Mikkola, Viljo, <i>50 koraalialkusoittoa</i>	1923	44 s.	
Sundblad, Henrik, <i>Ungdomsvesper</i>	1929	15 s.	
omistus: Till min lärare och vän Karl Ekman från tuus H. Sundblad			
Wegelius, M.			
<i>Aftonsång</i>	s.a.	8 s.	
merkintä: till Karl Ekman med tillgifvenhet från förläggaren			
<i>Roddaren</i>	s.a.	8 s.	
merkintä: till Karl Ekman med vänskap och sympati från förläggaren			

Yksinlauluja nuorisolle III s.a. 101 s.
merkintä: Karl Ekman Hfors 1939
liite: säilytyskansio

Noter för Oslo

COLL. 608.3

Bach, J. S., *Konzert für Klavier
und Streichorchester*

- painettuja orkesteristemmoja 1899 135 s.
(viulu, alttoviulu, sello, basso)

Beethoven, Ludwig van,

*Erste vollständige Gesamtausgabe
Unter Revision von Franz Liszt*

- painettuja orkesteristemmoja s.a. 68+33 s.

*12 Variationen über ein Thema
aus 'Judas Maccabaeus' von Händel*

- painettuja stemmalehtiä s.a. 14 s.

*12 Variationen aus Figaros Hochzeit
von Mozart*

- painettu stemmalehti s.a. 2 s.

7 Variationen aus der Zauberflöte

'Bei Männern, welche Liebe fühle' s.a. 2 s.

liite: säilytyskansio

Pianokompositioner A-M

COLL. 608.4

Nuotit ovat pianolle, ellei muuta ole mainittu

Armfelt, G., *Euterpe* s.a. 6 s.

Carlsson, Sune, *Menuette al'antico* s.a. 2 s.

omistus: Till Fru och Herr
Professor Karl Ekman med
12 Variationen aus Figaro's Hochzeit
Tacksamhet och beundran,
Hangö den 18.IX.34
Sune Carlsson

Costiander, Torsten,

Altes französisches Lied s.a. 3 s.

In der Nacht, Romanze s.a. 3 s.

Cronstedt, Einar,

Fantasia a modo di Sonata s.a. 23 s.

omistus: Herr Dir. Karl
Ekman med tacksamhet och
Högaktning af Einar Cronstedt

Cräutlein, E. von, <i>Elegia pianolle</i> omistus: Till ungdomsvän Karl Ekman af E. v. C.	1915	3 s.
Edgren, Ole, <i>Perhonen</i>	1928	3 s.
Flodin, Karl, <i>Cortège</i>	1892	4 s.
<i>Eglogue</i> (2 kpl) merkintä: Till Karl Ekman vänskapsfullt från förläggaren	s.a.	3+3 s.
<i>Gavotte de Mona Lisa</i>	s.a.	5 s.
<i>Klaverstycken</i> (2 kpl)	s.a.	5+5 s.
<i>Solitude</i>	s.a.	3 s.
<i>Stjärngossarnes...</i>	s.a.	10 s.
<i>Suite mignonne</i>	s.a.	15 s.
<i>Quatre idylles</i>	s.a.	9 s.
Hannikainen, Väinö, <i>Kukkaistytön tanssi</i> (1917)	s.a.	3 s.
Hedman, Harald, <i>Rondo</i> merkintä: Till Karl Ekman med vänlig hälsning från förläggaren	s.a.	7 s.
Kaski, Heino, <i>Fantasia appassionata</i>	s.a.	21 s.
Kothen, Axel von, <i>Två impromptus</i> omistus: Till Karl Ekman	s.a.	5 s.
<i>Vesper</i>	s.a.	11 s.
Krohn, Felix, <i>Suite antique 1.-4.</i>	s.a.	10 s.
Krohn, Ilmari, <i>In memoriam</i> merkintä: Till Karl Ekman vänskapsfullt från förläggaren	s.a.	15 s.
Langhoff, Konstantin, <i>Opus 1 no. 1-2, Valse, Gavotte</i> <i>Opus 2 no. 1-2, Prelude</i>	s.a.	11 s.
Linnala, Eino, <i>Meri</i> <i>Valsette</i>	s.a. s.a.	3 s. 3 s.
Merikanto, Oskar, <i>Kaksi impromptua pianolle</i>	s.a.	15 s.

<i>Kapellet – Kappeli</i>	s.a.	5 s.
<i>Kolme pianosävellystä 1.-2.</i>	s.a.	7+7 s.
<i>Melancholie ja Scherzo</i>	s.a.	5 s.
<i>Menuetto ja Gavotti (1888, 1890)</i>	s.a.	5 s.
omistus: åt vännen Karl Ekman af Oskar Merikanto		
<i>Osia kuvaelma-musiikista</i>	s.a.	11 s.
<i>Scherzo ja Valse à la Chopin</i>	s.a.	7 s.
merkintä: Till Karl Ekman vänskapsfullt från förläggaren		
<i>Uusia salonkitansseja pianolle I</i>	s.a.	13 s.
<i>Yli Atlantin, marssi</i>	s.a.	5 s.
<i>Älä itke äitini !</i>	s.a.	5 s.

Pianokompositioner M-W

COLL. 608.5

Nuotit ovat pianolle, ellei toisin ole mainittu

Maasalo, Armas,

<i>Kaksi tanssia pianolle (2 kpl)</i>	s.a.	3+3 s.
---------------------------------------	------	--------

Melartin, Erkki,

<i>Ballade</i>	s.a.	7 s.
<i>Certosa</i>	s.a.	5 s.
<i>Fem sånger till ord av Jarl Hemmer</i>	1931	5 s.
<i>Humoresk</i>	s.a.	2 s.
<i>Höstkvällen</i>	1933	3 s.
<i>Idyll</i>	s.a.	7 s.
<i>Intermezzi</i>	s.a.	9 s.
<i>Kulkue (näytelmästä Hiiden miekka)</i>	s.a.	10+10 s.
Karl Ekman'ille omistettu Till den 'tillegnade' från den 'tillegnade', Hfors 28.4.07		
<i>Lastuja III</i>	s.a.	9 s.
<i>Legend I</i>	s.a.	7 s.
<i>Lyrik, stycken för piano 1-5</i>	1910	5+5+3+5+5 s.
<i>Lyrische Stücke</i>	s.a.	11 s.
<i>Menuet aus Dornröschen</i>	s.a.	3 s.
<i>Menuett</i>	s.a.	3 s.
till Karl Ekman med till- gifvenhet från förläggaren		
<i>Miniatyrer för pianoforte</i>	s.a.	11 s.
<i>Prélude</i>	s.a.	5 s.
<i>Schmetterlingswalzer</i>	s.a.	5 s.
<i>Skizzer – 5 stycken för piano</i>	s.a.	11 s.
<i>Suomalaisia kansanlauluja (sov.) 2-6</i>	1928	12 s.
<i>Suomen salossa</i>	s.a.	5 s.
<i>Till Fosterlandet</i>	s.a.	3 s.
<i>Törnet</i>	s.a.	3 s.

<i>Variationen und Fuge</i>	s.a.	17 s.
<i>Virran reunall'</i> (sov.)	s.a.	3 s.
<i>II balladia pianolle</i>	s.a.	11 s.
Merikanto, Aarre, <i>Kuusi pianokappaletta</i> , op. 20 no. 1, 2, 4-6	s.a.	16 s.
<i>Neljä pianokappaletta</i> , op. 13, 1-4	s.a.	20 s.
Mielck, Ernst, <i>Sarabande</i>	s.a.	3 s.
merkintä: till Karl Ekman med gammal god vänskap från förläggaren <i>Tre fantasiestycken öfver finska polskamotiver</i>	s.a.	9 s.
<i>Två impromptus för piano</i>	s.a.	9 s.
Pohjanmies, J., <i>Kehtolaulu</i>	s.a.	4 s.
Raitio, Väinö, <i>Kesä-idyllejä</i> , op. 4, 1-3	s.a.	13 s.
Ranta, Sulho, <i>Aamusta iltaan</i> , op. 21, no. 1-5	1928	5 s.
Ekmanin merkintä: skröp		
Sandberg, Sven, <i>Opus 1</i> , no. 1-8	s.a.	23 s.
Schantz, Filip von, <i>Polska</i> repeytynyt viimeisen tahdin kohdalta	s.a.	3 s.
Similä, Martti, <i>Koiviston polska</i>	1927	7 s.
Tuominen, W., <i>Kevätaamu</i> , valssi Ekmanin merkintä: skröp	s.a.	7 s.
Törnudd, Axel, <i>Gavotte im alten Style</i> - viulu ja piano	s.a.	6 s.
Wasenius, C. G., <i>Attaque! Framåt!</i>	s.a.	5 s.
- piano nelikäsisesti		
Wasenius, K. F., <i>Romantik</i> (till Aino Ackté)	s.a.	5 s.
<i>Suomalainen rapsodia</i> (till Karl Ekman)	s.a.	7 s.

Wendt, Georg von, <i>Skiftande stämningar 1-3</i>	s.a.	6 s.	
Liite: kaksi säilytyskansiota			COLL. 608.6

SIDOTUT NUOTTIPAINATTEET

Painatteet on järjestetty säveltäjän mukaan aakkosiin

Bach, Johann Sebastian, <i>Das wohltemperierte Klavier, herausgeben von F. Busoni</i>	1915 1901	217 s. 129 s.	COLL. 608.7
<i>Suites ingles</i>			

Beethoven, Ludwig van, <i>Trios</i>	s.a.	132 s.	COLL. 608.8
--	------	--------	--------------------

Chopin, Fr. <i>Concerte,</i> 'Minne af K.F. Wasenius i anledning af 29/5.90 <i>Concertstücke</i>	s.a.	206 s.	
--	------	--------	--

<i>Mazurkas</i>			COLL. 608.9
<i>Préludes und Rondos</i>	s.a.	150 s.	
<i>Sonaten, Berceuse und Barcarolle</i>	s.a.	289 s.	

Melartin, Erkki, <i>Sonate, opus 10</i> - piano	s.a.	54 s.	COLL. 608.10
omistus: Till den första och utmärkta interpretör af denna sonat, min vän och kollega Karl Ekman og hans tillgifne Erkki Melartin			
- viulu	s.a.	15 s.	

Palmgren, Selim, <i>Aus Finnland</i> - partituuri	s.a.	50 s.	
<i>Pianokonserter</i> op. 33, 41 ja 85	s.a.	130 s.	

MUUT NUOTTIPAINATTEET*Nuotit on järjestetty aakkosiin***COLL. 608.11**

- Beethoven, Ludwig van,
Ecoissaisen s.a. 7 s.
- Brahms, Johannes,
Compositionen für Pianoforte, op. 76 1879 18 s.
Select works s.a. 65 s.
- kansilehti puuttuu
Symphonie No. 1, C moll
- painettu partituuri s.a. 155 s.
merkintöjä
Quintett, op. 34
- painettu partituuri s.a. 71 s.
- Cherubini, L., *Requiem*
- kuoro ja piano s.a. 62 s.
- Chopin, Fr., *Nocturnes* s.a. 96 s.
liite: lappu
- Fryklöf, Harald,
I dag vill jag tacka dig 1934 5 s.
merkintä: Stockholm 1940

COLL. 608.12

- Karlfeldt, E. A.,
Två sånger ur Hästhorn, op. 13 a s.a. 5 s.
kopio käsikirjoituksesta
merkintä: Stockholm 1940
- Olsson, Otto,
Tre psalmer av David
- laulu ja piano s.a. 8 s.
merkintä: Stockholm 1940
- Palmgren, Selim,
Intermezzo marziale, op. 47 no. 4 s.a. 5 s.
Majnatt, op. 27 no. 4 s.a. 5 s.
- Scarlatti, Domenico,
Capriccio s.a. 3 s.
- repeytynyt
Composition célèbres s.a. 31 s.
Sonaten für Clavier D-dur s.a. 4 s.
Tempo di Ballo s.a. 3 s.
- repeytynyt

<i>Zwölf Fugen und Sonaten</i>	s.a.	22 s.
- repeytynyt		
<i>24 Stücke für Pianoforte</i>	1897	78 s.
merkintä: Berlin 1907		

Weingartner, Felix, <i>Sextett in e-moll, op. 33</i> - painettuja stemmoja (Bratche, Violine, Violoncell, Bass)	s.a.	66 s.
--	------	-------

Osa nuottipainatetta, tekijää ei ilmoitettu	s.a.	15 s.
Kansilehti: Brahms, J., Clavierstücke	1893	1 s.

liite: säilytyskansio

LEIKEKIRJAT

COLL. 608.13

Leikekirja (lehtileikkeet, konserttiohjelmat)	s.a.	
--	------	--

IDA EKMANIN NUOTTIKANSIOT

*Nuottipainatteet on järjestetty kansioiden
sisällä aakkosiin*

Brahms, Sångar

COLL. 608. 14

Brahms, Johannes, <i>Auf dem See, op. 59</i>	s.a.	5 s.
<i>Alte Liebe, op. 72 no. 1</i>	s.a.	7 s.
<i>Muss es eine Trennung geben, op. 33</i> no. 12	s.a.	5 s.
<i>Salome, opus 69 no. 8</i>	s.a.	5 s.
<i>Die Schwestern, op. 61 no. 4</i> merkintä: Wien 18 2/7	s.a.	7 s.
<i>Serenade: Leise, um dich nicht zu</i> <i>Wecken, op. 58 no. 8</i>	s.a.	9 s.
<i>Sind es Schmerzen, sind es Freuden,</i> op. 33 no. 3	s.a.	9 s.
<i>Spanisches Lied</i>	s.a.	7 s.
<i>Therese, op. 86 no. 1</i> repeytynyt	s.a.	5 s.
<i>Vergebliches Ständchen, op. 84 no. 4</i>	1886	4 s.
<i>Vier Ernste Gesänge, op. 121</i>	1896	19 s.
<i>Von waldbekränzter Höhe werf' ich</i> <i>den heissen Blick, op. 57 no. 1</i>	s.a.	7 s.

<i>Vor dem Fenster: Soll sich der Mond nicht heller scheinen</i> , op. 14 no. 1	s.a.	6 s.
<i>Ueber die Haide</i> , op. 86 no. 4	s.a.	3 s.
<i>Zigeneurlied</i> repeytynyt	1886	14 s.
Bruch, Max, <i>Schön Ellen</i> , op. 24 - merkintä: Berlin 2/11 1899	s.a.	34 s.

liite: nuotin kansilehti, säilytyskansio,
ympärille kiedottu nauha ja sanomalehden palasia

Kilpinen, Yrjö, <i>Fantasi och verlighet. 15 sånger till dikter av Ernst Josephson</i> , op. 27-29	1924	51 s.
<i>Hjärtat. 13 sånger till dikter av Bo Bergman, op. 32 (häfte III) 'Kilpinen'</i>	1924	11 s.
1. Kuusi ja lintunen	1922	5 s.
2. Yöperhonen	1922	5 s.
3. Rakastunut	1922	5 s.
4. Omenakukat	1922	5 s.
5. Syyslaulu	1922	5 s.
6. Kuu Kalpea	1922	3 s.
7. Illalla	1922	5 s.
8. Kaupunkimatka	1922	5 s.
9. Rannalla	1922	5 s.
10. Pieni ballaadi	1922	5 s.
11. Ikuinen kevät	1922	5 s.
12. Aamulla	1922	5 s.
<i>Reflexer. 15 sånger till dikter av Pär Lagerqvist, op. 33-34</i>	1924	39 s.
<i>Visor och melodier till dikter av Thor Cnattingius</i>	1929	39 s.
<i>20 sånger till dikter av Anders Österling, op. 39-41</i>	1929	64 s.

COLL. 608. 15